

RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE

V Bruseli 24. marca 2006

7775/06

CONCL 1

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Delegácie
Predmet: **EURÓPSKA RADA V BRUSELI**
23. – 24. MAREC 2006

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady, ktoré sa konalo 23. – 24. marca 2006 v Bruseli.

1. Zasadnutiu predchádzal úvodný prejav predsedu Európskeho parlamentu Josepa Borrella, po ktorom nasledovala výmena názorov.
2. Európska rada uskutočnila tiež výmenu názorov s prezidentom Európskej centrálnej banky Jeanom-Claudom Trichetom, prezidentom Únie priemyselných a zamestnávateľských konfederácií Európy (UNICE) Ernestom-Antoinom Seillièrom, prezidentom Európskej konfederácie odborových zväzov (ETUC) Cândidom Méndezom Rodriguezom za prítomnosti predsedu Európskeho parlamentu.
3. Európska rada víta správy predsedu španielskej vlády o oznamení teroristickej skupiny ETA o trvalom prímerí.

o

o o

OBNOVENÁ LISABONSKÁ STRATÉGIA PRE ZAMESTNANOSŤ A RAST

4. Na základe poučení z päťročného vykonávania lisabonskej stratégie rozhodla Európska rada v marci 2005 o jej základnom obnovení. Súhlasila s tým, aby sa prostredníctvom zintenzívnenia mobilizácie všetkých vhodných vnútrostátnych zdrojov a zdrojov Spoločenstva priority preorientovali na zamestnanosť a rast v súlade so stratégou trvalo udržateľného rozvoja. Súhlasila aj s novým cyklom riadenia založeným na partnerstve a zodpovednosti.
5. Hlavy štátov a predsedovia vlád poskytli v Hampton Courte obnovenej stratégii ďalší politický podnet, najmä zdôraznením spôsobu, akým môžu európske hodnoty podporiť modernizáciu našich hospodárstiev a spoločností v globalizovanom svete.

6. Dohoda o finančnom výhľade na roky 2007 – 2013, ktorá sa dosiahla na zasadnutí Európskej rady v decembri 2005, napokon predstavovala dôležitý krok vpred v zabezpečovaní prostriedkov potrebných na uskutočnenie politík Únie vrátane tých, ktoré prispievajú k účinnému vykonávaniu obnovenej lisabonskej stratégie. Na základe toho Európska rada zdôrazňuje dôležitosť uzatvorenia novej medziinštitucionálnej dohody v čo najkratšom čase s cieľom vykonávať dohodu Európskej rady z decembra 2005, ako aj urýchleného prijatia potrebných právnych nástrojov.
7. Situáciu v Európe charakterizuje zvýšená zahraničná konkurencia, starnúce obyvateľstvo, vyššie ceny energií a potreba zachovania energetickej bezpečnosti. Od konca roku 2005 prebieha postupné hospodárske oživenie, pričom v roku 2006 sa očakáva návrat hospodárskeho rastu na úroveň potenciálu. Predpokladá sa, že v trojročnom období 2005 – 2007 EÚ vytvorí šesť miliónov nových pracovných miest, ktoré pomôžu znížiť nezamestnanosť z najvyššej hodnoty 9 % o približne 1 percentuálny bod v roku 2007. Ďalšie znižovanie nezamestnanosti, zvyšovanie produktivity a zvyšovanie potenciálneho rastu však zostanú pre Úniu kľúčovými výzvami.
8. Príprava na starnutie obyvateľstva a snaha o plné využitie výhod globalizácie budú dvoma hlavnými hnacími silami štrukturálnych reforiem. Zvýšenie konkurencieschopnosti Európy a udržanie rastu si vyžadujú ďalšie štrukturálne reformy, čím sa prispeje k zvýšeniu životnej úrovne a vytvoreniu nových pracovných miest. Vhodné makroekonomickej politiky sú zároveň kľúčom k plnému využívaniu výhod štrukturálnych reforiem z hľadiska rastu a zamestnanosti. Zlepšenie podnikateľského prostredia a zvýšenie dôvery spotrebiteľa prispeje k trvalému zvyšovaniu rastu na jeho potenciálnu úroveň. Rozhodná fiškálna konsolidácia ďalej posilní podmienky na vytvorenie väčšieho počtu pracovných miest a podmienky pre rast.
9. Hospodárske oživenie poskytuje veľkú príležitosť na dôraznejšie vykonávanie štrukturálnych reforiem v súlade s národnými reformnými programami, ako aj rozšírenú fiškálnu konsolidáciu v súlade s obnoveným Paktom stability a rastu. V tejto súvislosti sú konkrétné ciele a časové plány užitočným nástrojom na urýchlenie vykonávania plánovaných reforiem a dosiahnutie lepších výsledkov, pokiaľ ide o rast a zamestnanosť.

10. Európska Rada víta oznámenie Komisie *Čas zvýšiť úsilie*, prácu, ktorú vykonala Rada, a skutočnosť, že všetky členské štaty rýchlo vypracovali svoje národné programy reforiem (NRP) na základe integrovaných usmernení. NRP sú zamerané na vlastné potreby a osobitné situácie členských štátov. Víta tiež pokrok, ktorý sa dosiahol v lisabonskom programe Spoločenstva.
11. Európska rada berie na vedomie veľké zbližovanie názorov na kľúčové výzvy v NRP Rada tiež poznamenáva, že NRP obsahujú veľké množstvo sľubných politík, o ktoré je potrebné sa deliť a z ktorých je potrebné sa učiť. Európska rada však zároveň berie na vedomie názor Komisie, že niektoré NRP by mohli obsahovať konkrétnejšie ciele a časové plány a že by mohli byť podrobnejšie, pokiaľ ide o hospodársku súťaž a odstraňovanie prekážok prístupu na trh. Mali by sa poskytnúť ďalšie podrobnosti o rozpočtových aspektoch plánovaných reforiem.
12. Členské štáty vynaložili veľké úsilie na zapojenie národných parlamentov a zástupcov z regionálnych a miestnych orgánov, ako aj sociálnych partnerov a ostatných zainteresovaných účastníkov občianskej spoločnosti do tvorby svojich NRP. Víta tiež iniciatívy, ktoré na zvýšenie zodpovednosti na úrovni Spoločenstva prijal Európsky parlament, Výbor regiónov a Európsky hospodársky a sociálny výbor. Povzbudzuje Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov v tom, aby ďalej pokračovali vo svojej práci, a začiatkom roka 2008 požaduje na podporu Partnerstva pre rast a zamestnanosť súhrnné správy.
13. S cieľom zvýšiť presvedčenie európskych občanov o tom, že včasne a správne vykonávané reformy prispejú k väčšej spoločnej prosperite, je nevyhnutné ich aktívnejšie zapájať do tohto procesu. Účinné obnovené Partnerstvo pre zamestnanosť a rast si bude vyžadovať aktívny príspevok a zodpovednosť sociálnych partnerov. V tejto súvislosti bude užitočným nástrojom ich viacročný pracovný program, ktorý nedávno odsúhlasili. Európska rada víta úmysel fínskeho predsedníctva usporiadať tripartitný sociálny samit.

14. Európska rada uznáva osobitný význam posilnenia štrukturálnych reforiem v členských štátoch eurozóny a zdôrazňuje potrebu účinnej koordinácie politík v tejto oblasti, o. i. ako požiadavky na účinnejšie riešenie asymetrického hospodárskeho rozvoja v rámci menovej únie.
15. Teraz, keď sú zavedené NRP, je dôležité udržať tempo prostredníctvom zabezpečenia ich účinného, včasného a komplexného vykonávania, prípadne posilnenia opatrení priyatých v NRP v súlade s rámcom, postupmi a oznamovacími povinnosťami vymedzenými Európskou radou v marci 2005 a usmerneniami priyatými v júni 2005. Európska rada preto:
  - vyzýva členské štáty, aby na jeseň 2006 podali správu o priyatých opatreniach na vykonávanie svojich NRP podľa svojich priorít, pričom riadne zohľadnia hodnotenie Komisie a Rady v kontexte mnohostranného dohľadu, ako aj odsúhlasených prioritných činností, ktoré sú uvedené nižšie, a aby pri vypracovávaní svojich strategických referenčných rámcov pre súdržnosť zohľadnili NRP;
  - vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby zorganizovali praktickú výmenu skúseností, a Komisiu, aby vo svojej správe o pokroku vo vykonávaní národných reformných programov s ohľadom na jarné zasadnutie Rady v roku 2007 venovala osobitnú pozornosť prioritným činnostiam a aby navrhla všetky dodatočné opatrenia, ktoré by sa mohli vyžadovať.
16. Európska rada potvrzuje, že integrované usmernenia pre zamestnanosť a rast na roky 2005 – 2008 zostávajú v platnosti. V rámci toho súhlasí:
  - **s konkrétnymi oblastami prioritných činností**, pokiaľ ide o investovanie do vedomostí a inovácie, podnikateľského potenciálu (najmä malých a stredných podnikov) a pracovných príležitostí prioritných kategórií (pozri časť I); ako aj s vymedzením **energetickej politiky pre Európu** (pozri časť II);
  - s opatreniami, ktoré sa majú plošne prijať s cieľom **udržať tempo** vo všetkých pilieroch Partnerstva pre rast a zamestnanosť (pozri časť III).

PRVÁ ČASŤ
KONKRÉTNE OBLASTI PRIORITNEJ ČINNOSTI

17. Európska rada súhlasí s nasledujúcimi konkrétnymi oblasťami prioritnej činnosti, ktoré sa majú do konca roku 2007 vykonať v kontexte obnoveného Partnerstva pre rast a zamestnanosť.

a) Rozsiahlejšie investície do vedomostí a inovácie

18. Európska rada vzhľadom na dôležitosť výskumu a vývoja pre ďalší rast a poskytovanie riešení mnohých problémov, ktorým musí naša spoločnosť v súčasnosti čeliť, opäťovne zdôrazňuje záväzok, ktorý prijala v Barcelone, víta pokrok, ktorý sa dosiahol pri stanovení konkrétnych národných cieľov, a vyzýva všetky členské štáty, aby pri zohľadnení rôznych východiskových bodov jednotlivých členských štátov podporovali politiky a činnosti zamerané na dosiahnutie stanoveného celkového cieľa na úrovni 3 % do roku 2010. (pozri prílohu I). Členské štáty by s cieľom rozšíriť a skvalitniť zdroje pre výskum a inovácie mali svoje verejné výdavky opäť zameriť na výskum a inovácie, ako aj podporovať výskum a vývoj v súkromnom sektore, najmä zdokonalením svojho súboru podporných nástrojov.
19. Európska rada vyzýva na urýchlené prijatie **7. rámcového programu** pre výskum a vývoj a nového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie. Vyzýva na rýchle vytvorenie Európskeho výboru pre výskum, ktorý by pracoval na základe kritérií zameraných na ďalšie zvyšovanie excelentnosti najlepších európskych výskumných tímov. Mala by sa zlepšiť koordinácia medzi činnosťami rámcového programu pre výskum a inými činnosťami na európskej aj vnútrostátej úrovni, aby sa podporili partnerstvá medzi verejným a súkromným sektorem vrátane medzivládnych iniciatív, ako je Eureka.
20. Európska rada vyzýva Európsku investičnú banku, aby podporila inováciu a posilnila svoju činnosť v oblasti výskumu a vývoja prostredníctvom finančného nástroja s rozdelením rizika, ktorý sa má dokončiť v čo najkratšom čase. Európska rada očakáva, že prostredníctvom nových finančných nástrojov založených na spolufinancovaní rozpočtov EIB a EÚ na obdobie do roku 2013 a účasti súkromného sektora sa získa 30 miliárd EUR rizikového kapitálu a zaručených bankových pôžičiek.

21. **Dynamické prostredie** by sa malo podporiť vytvorením zaujímavých zoskupení. Členské štáty sa vyzývajú, aby pre výskumných pracovníkov vytvorili jednotný, otvorený a konkurencieschopný európsky trh práce, najmä odstraňovaním pretrvávajúcich prekážok geografickej a medziodvetvovej mobility a zvyšovaním zamestnanosti a zlepšovaním pracovných podmienok výskumných pracovníkov, ako aj získavaním mladých talentovaných výskumníkov pre prácu vo výskume. Mala by sa posilniť vnútrostátna aj cezhraničná spolupráca a prenos technológií medzi verejným výskumom a priemyslom, ako aj vytváranie podmienok na umiestnenie výskumných pracovníkov v priemysle.
22. Komplexný prístup k inovačnej politike sa dá dosiahnuť podporou trhov inovačného tovaru, služieb a excelentnosti vo výskume nových technológií vrátane informačných a komunikačných technológií (IKT) a ekologických inovácií. Znamenalo by to okrem iného určenie najlepších postupov v inovačných politikách, ktoré by mali najväčší potenciál na vytvorenie skutočnej pridanej hodnoty a zvýšenie produktivity. Okrem toho by sa mali posilniť väzby medzi výskumom a vývojom, inovačnými systémami a podnikateľským prostredím s cieľom zvýšiť účinnosť inovačného procesu a skratiť čas potrebný na to, aby sa inovácie osvedčili a preniesli sa do komerčných výrobkov a služieb. Európska rada na základe toho vyzýva na inovačnú stratégiu Európy na širokom základe, ktorá investície do vedomostí prenáša na výrobky a služby. Európska rada v tejto súvislosti berie na vedomie význam správy Eska Aha o budovaní novátorskej Európy a vyzýva Komisiu, aby posúdila jeho odporúčania a vyzýva nadchádzajúce predsedníctvo, aby do konca roku 2006 podalo správu o pokroku.
23. **Vzdelávanie a odborná príprava** sú zásadnými činiteľmi pre dlhodobé udržanie potenciálu EÚ, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť. Veľmi dôležitou je snaha o dosiahnutie excelentnosti a o inovácie na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy, najmä prostredníctvom lepšieho prepojenia medzi vyšším vzdelávaním, výskumom a podnikmi. Musia sa tiež zintenzívniť reformy, aby sa zabezpečila vysoká kvalita účinných a spravodlivých systémov vzdelávania. Národné stratégie celoživotného vzdelávania by mali všetkým občanom poskytnúť odbornú spôsobilosť a kvalifikáciu, ktorú potrebujú, so zvýšenou pomocou na úrovni Spoločenstva prostredníctvom programov vzdelávania a odbornej prípravy, ako je Erasmus a Leonardo. Na podporu väčšej mobility a účinného trhu práce by sa tiež mal dosiahnuť pokrok v rozvoji európskeho kvalifikačného rámca (EQF).

24. Návratnosť **investícií do vzdelania a odbornej prípravy** je veľmi vysoká, výrazne prevyšuje náklady a ich zužitkovanie ďaleko presiahne rok 2010. Investície by sa mali sústrediť do oblastí s vysokou hospodárskou návratnosťou a dôležitými sociálnymi prínosmi. Vzdelávanie a odborná príprava musia mať v lisabonskom reformnom programe ústredné postavenie a v tejto súvislosti bude zásadným program celoživotného vzdelávania na roky 2007 – 2013. Európska rada vyzýva členské štáty, aby v súlade s vnútrostátnymi postupmi uľahčili univerzitám prístup k doplnkovým zdrojom financovania vrátane zdrojov zo súkromného sektora a aby odstránili prekážky medzi verejno-súkromnými partnerstvami s podnikateľskými subjektmi. Okrem toho zdôrazňuje dôležitú úlohu univerzít a ich výskumných pracovníkov pri šírení a prenose výsledkov výskumu do podnikateľskej obce a potrebu rozvíjania riadiacich schopností a odbornej spôsobilosti zainteresovaných osôb. Európska rada očakáva správu Komisie o vyššom vzdelávaní, ktorá sa bude zaoberať trojuholníkom vzdelávania, výskumu a inovácií, ako aj prepojením medzi univerzitami a podnikateľskou obcou.
25. Európska rada berie na vedomie význam oznámenia Komisie o Európskom technologickom inštitúte a ďalej preskúma tieto myšlienky s cieľom posilniť spolu s inými činnosťami vytváranie sietí a synergíí medzi excelentnými výskumnými a inovačnými spoločenstvami v Európe. Európska rada uznáva, že Európsky technologický inštitút – založený na špičkových sietiach prístupných všetkým členským štátom – bude dôležitým krokom k vyplneniu existujúcich medzier medzi vyšším vzdelaním, výskumom a inováciami spolu s inými činnosťami, ktoré posilňujú vytváranie sietí a synergíí medzi excelentnými výskumnými a inovačnými spoločenstvami v Európe. Európska rada pre výskum by v tejto súvislosti mala zohrávať vedúcu úlohu. Európska rada vyzýva Komisiu, aby návrh na ďalšie kroky predložila do polovice júna 2006.

b) Uvoľnenie podnikateľského potenciálu, najmä malých a stredných podnikov

26. Existuje konsenzus o celkovej dôležitosti silnej a konkurencieschopnej priemyselnej základne Európy, a preto je potrebná moderná a jednotná koncepcia pre odvetvie výroby EÚ. Európska rada v tejto súvislosti zdôrazňuje význam dosiahnutia vyváženej rovnováhy medzi horizontálnymi a odvetvovými prístupmi a pripomína nevyhnutnosť zlepšovania súladu politík s cieľom využiť vo väčšej miere potenciálnu súčinnosť. Európska rada vyzýva členské štáty, aby aktívne rozvíjali svoje národné stratégie a vykonávali opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a produktivity prostredníctvom politík, ktoré sa zaoberajú sociálnym rozmerom a potrebami jednotlivcov v procese internacionálizácie a štrukturálnych zmien.
27. Európska rada považuje za nanajvýš dôležité vytvorenie priaznivejšieho podnikateľského prostredia, najmä pre malé a stredné podniky (MSP), ktoré sú chrbotovou kostou európskeho hospodárstva. Na úrovni Spoločenstva sa v tejto oblasti dosiahol významný pokrok, najmä prostredníctvom dôsledných a vyvážených posúdení vplyvu nových návrhov a ich posilneného rozmeru konkurencieschopnosti, ako aj priebežného programu zjednodušenia zo strany Komisie. S cieľom dosiahnuť to aj na vnútroštátnej úrovni vyzýva Európska rada členské štáty, aby transponovali, vynucovali a plne vykonávali právne predpisy Spoločenstva, aby umožnili spotrebiteľom, pracovníkom a podnikom využívať výhody vnútorného trhu.
28. Malé a stredné podniky majú v Európe rozhodujúcu úlohu pri vytváraní hospodárskeho rastu a kvalitnejších pracovných miest. Je potrebné rozvíjať komplexné politiky na podporu malých a stredných podnikov všetkých typov, ako aj regulačné prostredie, ktoré je jednoduché, transparentné a ľahko uplatniteľné. Zásada *mysliet' najprv na malých* sa musí uplatňovať systematicky a musí sa stať vedúcou zásadou vo všetkých príslušných právnych predpisoch na úrovni Spoločenstva, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Európska rada na základe toho vyzýva Komisiu, aby predložila osobitné ustanovenia na podporu rastu a rozvoja MSP, ako napríklad dlhšie prechodné obdobia, znížené poplatky, zjednodušené požiadavky na vykazovanie a výnimky. Európska rada tiež očakáva, že Komisia bude nadálej pomáhať členským štátom v prijímaní politík pre malé a stredné podniky a že bude ďalej podporovať dialóg so všetkými zainteresovanými stranami.

29. Komisia sa vyzýva, aby začala vykonávať opatrenia na zisťovanie administratívnych nákladov, ktoré v určitých oblastiach súvisia s pravidlami EÚ, pričom by osobitnú pozornosť venovala malým a stredným podnikom a zisteniu, ktoré náklady vyplývajú priamo z právnych predpisov EÚ a ktoré vyplývajú z rozličných spôsobov, akými členské štaty transponujú pravidlá EÚ. Vykonávanie týchto opatrení by sa malo koordinovať s prebiehajúcimi národnými iniciatívami. Komisia sa na základe toho vyzýva, aby preskúmala možnosti stanovenia merateľných cieľov na zníženie administratívneho zaťaženia v konkrétnych odvetviach a podala Rade správu o pokroku do konca roku 2006. Európska rada víta záväzok Komisie ďalej znižovať štatistické zaťaženie malých a stredných podnikov.
30. Členské štáty by mali do roku 2007 na účely rýchleho a jednoduchého zakladania podnikov zaviesť režim komplexného vybavenia na jednom mieste alebo mechanizmy s rovnakým účinkom. Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia na výrazné skrátenie priemerného času na založenie podniku, najmä MSP, s cieľom umožniť do konca roku 2007 založenie podniku do jedného týždňa kdekoľvek v EÚ. Počiatočné poplatky by mali byť čo najnižšie a prijatím prvého zamestnanca by sa nemalo zaoberať viac ako jedno kontaktné miesto verejnej správy.
31. Európa potrebuje viac podnikateľov s primeranými schopnosťami, aby mohli úspešne konkurovať na trhoch. Európska rada preto zdôrazňuje potrebu vytvorenia celkového pozitívneho podnikateľského prostredia a primeraných rámcových podmienok, ktoré uľahčia a podporia súkromné podnikanie, a preto vyzýva členské štáty, aby posilnili príslušné opatrenia, a to aj prostredníctvom podnikateľského vzdelávania a odbornej prípravy na primeranej vzdelanostnej úrovni. Komunikácia a médiá, ako aj kreatívny priemysel všeobecne, môžu tiež zohrávať dôležitú úlohu pri presadzovaní podnikania a pri povzbudzovaní ľudí v tom, aby sa rozhodli pre podnikateľskú profesiu. Okrem toho by sa v národných reformných programoch, ako aj v správach o ich plnení mali jednoznačne uviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia pre malé a stredné podniky a opatrenia na povzbudenie väčšieho počtu ľudí, najmä žien a mladých ľudí, k tomu, aby sa stali podnikateľmi.

32. Plne integrovaný finančný trh a dostatočný prístup k financiám sú rozhodujúce pre rast malých a stredných podnikov. Ak sa nedostatok financií nebude vhodne riešiť, bude nadálej prekážať inováciu v malých a stredných podnikoch. Zdroje financovania je možné na úrovni Spoločenstva sprístupniť prostredníctvom finančných nástrojov na základe ďalších programov Spoločenstva, najmä 7. rámcového programu pre výskum a programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP). Rada okrem toho vyzýva členské štáty, aby plne využívali potenciál štrukturálnych fondov prostredníctvom tradičných a nových nástrojov financovania, ako je JEREMIE. Viac pozornosti si zaslúži aj potenciál MSP v oblasti práv duševného vlastníctva (PDV). Tiež sa zlepší prístup malých a stredných podnikov na trhy prostredníctvom uľahčenia ich prístupu na trhy verejného obstarávania a k normalizácii, ako aj podporou ich internacionalizácie.
33. Európska rada víta úmysel Komisie plne zohľadniť potrebu uvažovať o zmene a doplnení existujúcich pravidiel štátnej pomoci týkajúcich sa malých a stredných podnikov, o zjednodušení administratívnych postupov, okrem iného, zabezpečením rozsiahlejších skupinových výnimiek pri zachovaní cieľa, ktorým je zníženie a lepšia adresnosť štátnej pomoci. V tejto súvislosti berie na vedomie možnosti pomoci investíciám a zamestnanosti do výšky 15 miliónov EUR pre malé a stredné podniky bez potreby oznámenia. Víta tiež zámer Komisie preskúmať možnosť zdvojnásobenia sumy pre minimálny strop, a zároveň v súlade so zmluvou a existujúcou jurisprudenciou plne zohľadniť prebiehajúce konzultácie. Vo všeobecnosti sa domnieva, že pri zohľadnení vonkajších aspektov hospodárskej súťaže by malo preskúmanie štátnej pomoci podporiť vysokú úroveň investícií v Európe a zatraktívniť Európu pre budúce investície.

c) ***Zvýšenie počtu pracovných príležitostí pre prioritné kategórie***

34. Zvýšenie zamestnanosti v Európe ostáva jednou z hlavných priorít reformy. Reformy trhu práce, ktoré sa uskutočnili v posledných rokoch, začínajú prinášať ovocie. Klíčovým cieľom je zvýšiť účasť na trhu práce, najmä čo sa týka mládeže, žien, starších pracovníkov, osôb so zdravotným postihnutím, legálnych pristáhovalcov a menšíň. Na dosiahnutie týchto cieľov by členské štáty mali úzko spolupracovať so sociálnymi partnermi.

35. S využitím zlepšených európskych hospodárskych vyhliaďok na vytvorenie väčšieho počtu a kvalitnejších pracovných miest sa musí vynaložiť väčšie úsilie na vykonávanie európskej stratégie zamestnanosti a troch priorít činnosti: získať a udržať v zamestnaní viac ľudí, zvýšiť ponuku práce a modernizovať systémy sociálnej ochrany, zvýšiť prispôsobivosť pracovníkov a podnikov a zvýšiť investície do ľudského kapitálu prostredníctvom lepšieho vzdelania a zvýšenia kvalifikácie. Lepšia organizácia práce, kvalita pracovného života a neustále zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov sú činiteľmi, ktoré by sa mali analyzovať s ohľadom na zvyšovanie produktivity práce.
36. Vzhľadom na postupné hospodárske oživenie sú na zvýšenie európskej zamestnanosti do roku 2010 najmenej o 2 milióny pracovných miest potrebné ďalšie aktívne opatrenia ako ďalší krok na dosiahnutie cieľov Partnerstva pre zamestnanosť a rast.
37. Európska rada vyzýva členské štáty, aby:
  - vyvinuli prístup k práci založený na životnom cykle, ktorý uľahčí rýchle zmeny zamestnania počas celého pracovného života a povedie k zvýšeniu celkového počtu hodín odpracovaných v hospodárstve a k zlepšeniu účinnosti investícií do ľudského kapitálu;
  - presadzovali posun smerom k aktívnym a preventívnym politikám, ktoré povzbudzujú ľudí v hľadaní plateného zamestnania a pomáhajú im ho nájsť;
  - sa viac zamerali na ľudí s nízkou kvalifikáciou a nízkym platom, najmä na tých, ktorí sa nachádzajú na okraji pracovného trhu.
38. Naliehavo je potrebné zlepšiť situáciu mladých ľudí na trhu práce a významne znížiť nezamestnanosť mládeže. Európska rada na základe toho zdôrazňuje, že v súlade s dohodnutým cieľom na rok 2010 by sa malo zvýšiť úsilie s cieľom znížiť predčasné ukončenie školskej dochádzky na 10 % a zabezpečiť, aby aspoň 85 % 22-ročných ľudí ukončilo vyššie stredoškolské vzdelanie. Do konca roku 2007 by sa každému mladému človeku, ktorý skončil školu a je nezamestnaný, mala do šiestich mesiacov a najneskôr do 4 mesiacov do roku 2010 ponúknuť práca, učňovské vzdelávanie, doplnková odborná príprava alebo iné opatrenia zamestnateľnosti.

39. Európska rada zdôrazňuje, že s cieľom zatraktívniť pre starších pracovníkov predĺženie produktívneho veku by sa mali vykonávať stratégie aktívneho starnutia. V tejto súvislosti by sa mali zvážiť stimuly na predĺženie pracovného života, na postupný odchod do dôchodku, prácu na čiastočný úvazok, zlepšenie kvality práce a cielené stimuly s cieľom zabezpečiť, aby počet starších zamestnancov, ktorí sa zúčastňujú na odbornej príprave, rástol rýchlejšie ako tento pomer v rámci celkovej zamestnanosti.
40. Európska rada uznáva, že pre hospodársky rast, prosperitu a konkurencieschopnosť sú dôležité politiky rovnosti pohlaví a zdôrazňuje, že je čas pevne sa na európskej úrovni zaviazať na vykonanie politík na podporu zamestnanosti žien a na zabezpečenie lepšej vyváženosťi pracovného života. Európska rada preto schvaľuje Európsky pakt pre rovnosť pohlaví (pozri prílohu II) a súhlasi s tým, aby sa v súlade s vlastnými národnými cieľmi členských štátov zvýšila dostupnosť kvalitnej starostlivosti o deti.
41. Európska rada zdôrazňuje potrebu systematickejšie rozvíjať komplexné politické stratégie v národných reformných programoch s cieľom zvýšiť prispôsobivosť pracovníkov a podnikov. Európska rada v tejto súvislosti žiada členské štáty, aby upriamili osobitnú pozornosť na kľúčovú výzvu *flexiistoty* (vyváženosť pružnosti a istoty): Európa musí využiť vzájomnú kladnú závislosť medzi konkurencieschopnosťou, zamestnaním a sociálnou istotou. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby v súlade so situáciou na svojich trhoch práce presadzovali reformy trhu práce a v sociálnych politikách v súlade so začleneným prístupom flexiistoty, ktorý sa primerane upraví na špecifické inštitucionálne prostredia, pričom sa zohľadní segmentácia pracovného trhu. V tejto súvislosti Komisia spolu s členskými štátmi a sociálnymi partnermi preskúma vývoj súboru spoločných zásad flexiistoty. Tieto zásady by mohli byť užitočnou referenciou pri dosahovaní otvorennejších a citlivejších trhov práce a produktívnejších pracovísk.
42. Tiež berie na vedomie návrh Komisie vytvoriť Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii prístupný všetkým členským štátom s cieľom poskytnúť dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí v dôsledku veľkých štrukturálnych zmien svetového obchodu stratili zamestnanie, a pomôcť im v snahe o rekvalifikáciu a pri hľadaní pracovného miesta, a vyzýva Radu, Európsky parlament a Komisiu, aby prijali primerané opatrenia s cieľom v čo najkratšom čase a podľa možností 1. januára 2007 tento fond sfunkčniť.

DRUHÁ ČASŤ
ENERGETICKÁ POLITIKA PRE EURÓPU (EPE)

43. Európska rada berie na vedomie, že Európa čelí v oblasti energetiky mnohým výzvam: pretrvávajúcej zložitej situácii na trhu ropy a plynu, rastúcej závislosti na dovoze a doposiaľ dosiahnutej obmedzenej diverzifikácií, vysokým a nestabilným cenám energie, rastúcemu celosvetovému dopytu po energii, bezpečnostným rizikám, ktoré majú vplyv na produkujúce a tranzitné krajiny, ako aj na prepravné trasy, narastajúcim hrozbám zmeny klímy, pomalému pokroku v energetickej efektívnosti a používaní obnoviteľných zdrojov energie, potrebe zvýšiť transparentnosť na trhu s energiou a ďalšej integrácii a prepojeniu vnútrosťátnych energetických trhov s blížiacim sa zavŕšením liberalizácie trhu s energiou (júl 2007), obmedzenou koordináciou medzi aktérmi v oblasti energetiky, pričom sa do energetickej infraštruktúry požadujú veľké investície. Neriešenie týchto výziev má priamy dôsledok na životné prostredie EÚ, pracovné miesta a potenciál rastu.
44. V reakcii na tieto výzvy a na základe zrozumiteľnej zelenej knihy Komisie *Európska stratégia pre udržateľnú, konkurencieschopnú a bezpečnú energiu* a príspevku Rady vyzýva Európska rada na vytvorenie energetickej politiky pre Európu, ktorej cieľom je účinná politika Spoločenstva, jednotnosť medzi členskými štátmi, súlad medzi činnosťami v rôznych oblastiach politík a vyvážené plnenie troch cieľov, ktorými sú zabezpečenie dodávok, konkurencieschopnosť a trvalá udržateľnosť v oblasti životného prostredia.
45. Európska rada zdôrazňuje, že na dosiahnutie súladu vnútorných, ako aj vonkajších politík EÚ musí energetická politika splňať požiadavky rôznych oblastí politiky. Ako súčasť stratégie rastu a prostredníctvom otvorených a konkurenčných trhov urýchľuje investície, technologický rozvoj, domáci a zahraničný obchod. Je výrazne prepojená s politikou životného prostredia a úzko spojená so zamestnanosťou, regionálnou politikou a najmä dopravnou politikou. Aspekty zahraničnej a rozvojovej politiky okrem toho nadobúdajú narastajúcu dôležitosť pri presadzovaní cieľov energetickej politiky vo vzťahu k iným krajinám. Európska rada preto vyzýva na zlepšenie koordinácie medzi príslušnými zoskupeniami Rady a vyzýva Európsku komisiu, aby pri príprave budúcych činností zohľadnila zásady lepšej regulácie.

46. Energetická politika pre Európu (EPE) by sa mala vypracovať na základe primeraných vedomostí a poznania energetických potrieb a politík, pričom by sa mala bráť do úvahy strategická úloha odvetvia energetiky. EPE by preto mala vychádzať zo spoločných perspektív o dlhodobej ponuke a dopyte a z objektívneho a transparentného posúdenia výhod a nevýhod všetkých zdrojov energie a vyváženým spôsobom prispieť k svojim trom hlavným cieľom:

a) zlepšiť zabezpečenie dodávok prostredníctvom:

- rozvoja spoločného prístupu v oblasti vonkajšej politiky, ktorý podporuje ciele energetickej politiky, a podpory dialógu v oblasti energetiky medzi EÚ a jej členskými štátmi na jednej strane a ich hlavnými partnermi, ktorými sú výrobné, tranzitné alebo spotrebiteľské krajinu, na strane druhej v súčinnosti s príslušnými medzinárodnými organizáciami,
- zintenzívnenia diverzifikácie vo vzťahu k externým, ako aj domácom zdrojom, dodávateľom a transportným trasám podporou investícií do potrebnej infraštruktúry vrátane zariadení na LNG,
- zabezpečenia spoločných prevádzkových prístupov s cieľom riešiť krízové situácie v duchu solidarity a pri zohľadnení subsidiarity.

b) zabezpečiť konkurencieschopnosť európskych ekonomík a cenovú dostupnosť dodávok energie v prospech podnikateľov a spotrebiteľov v stabilnom regulačnom rámci prostredníctvom:

- spoločnej práce z členskými štátmi na dokončení otvárania vnútorného trhu s elektrinou a plynom pre všetkých odberateľov do polovice roku 2007 pri rešpektovaní osobitných podmienok v niektorých malých a izolovaných členských štátoch,
- zabezpečenia úplného, účinného a transparentného vykonávania právnych predpisov v oblasti vnútorného trhu, ktorý by mal tiež zohrávať klíčovú úlohu pri zabezpečovaní dodávok,
- podpory prístupov, ktoré sú podobné prístupom vnútorného trhu s energiou v susediacich krajinách, a podpory koordinácie a úlohy regulačných orgánov v oblasti energetiky.

- urýchlenia rozvoja regionálnej energetickej spolupráce v EÚ, uľahčenia začleňovania regionálnych trhov do vnútorného trhu EÚ a ďalšieho rozvoja vnútorného trhu EÚ pri osobitnej pozornosti krajinám a regiónom, ktoré sú výrazne izolované od trhu s energiou EÚ,
- podpory rýchleho a uceleného rozvoja skladovacích kapacít a infraštruktúry, najmä prepojení sietí plynu a elektriny, s cieľom dosiahnuť aspoň 10 % inštalovanej kapacity členských štátov, pričom podľa dohody zo zasadnutia Európskej Rady v Barcelone by mali finančné požiadavky splniť predovšetkým zúčastnené podniky,
- preskúmania existujúcich smerníc a právneho rámca s cieľom urýchliť postupy administratívneho schvaľovania investičných projektov a vytvoriť pre tieto projekty priaznivejšie regulačné prostredie.

c) podporovať trvalú udržateľnosť v oblasti životného prostredia prostredníctvom:

- posilnenia vedúceho postavenia EÚ pri prijímaní ambiciozneho a realistického akčného plánu o energetickej efektívnosti so zreteľom na potenciál úspory energie EÚ o 20 %, ktorý Komisia predpokladá do roku 2020, a pri zohľadnení opatrení, ktoré členské štaty už vykonávajú,
- posilnenia vedúceho postavenia EÚ prostredníctvom pokračovania vývoja obnoviteľných zdrojov energie v rámci EÚ (cestovná mapa) na základe analýzy Komisie o tom, ako dosiahnuť súčasné ciele (2010) a ako z dlhodobého hľadiska udržať nákladovo efektívnym spôsobom súčasné úsilie, napr. zvážiť zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energií do roku 2015 so zreteľom na cieľ 15 % a podielu biopalív so zreteľom na cieľ 8 % a vypracovať strednodobú a dlhodobú stratégiu na zníženie závislosti EÚ od dodávok energie spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi stratégie pre rast a zamestnanosť, pri zohľadnení problémov ostrovov alebo regiónov, ktoré sú výrazne izolované od energetického trhu EÚ
- vykonávania akčného plánu o biomase,

- dokončenia preskúmania systému EÚ na obchodovanie s emisiami ako nástroja na dosiahnutie cieľov v oblasti zmeny klímy nákladovo efektívnym spôsobom v súvislosti s rozvojom strednodobej až dlhodobej stratégie EÚ na boj proti zmene klímy, poskytnutia strednodobej a dlhodobej istoty pre investorov a zhodnotenia potenciálu rozličných odvetví vzhladom na tieto ciele,
- zabezpečenia primeranej podpory vnútroskôtnych nástrojov a nástrojov Spoločenstva pre výskum, rozvoj a demonštračné činnosti pre energetickú efektívnosť, udržateľné energie a nízkoemisné technológie.

47. Pri plnení týchto hlavných cieľov by mala energetická politika pre Európu:

- zabezpečovať transparentnosť a nediskrimináciu na trhoch,
- byť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže,
- byť v súlade s povinnosťami verejnej služby,
- plne rešpektovať suverenitu členských štátov v oblasti primárnych zdrojov energie a voľbu štruktúry energetických zdrojov.

48. Európska rada vyzýva Európsku komisiu a vysokého predstaviteľa, aby úzko spolupracovali na riešení dôležitej otázky vonkajších vzťahov v oblasti energetiky a poskytli príspevok k stratégii EÚ, o ktorej by sa mohlo diskutovať na ďalšom zasadnutí Európskej rady.

49. Európska rada víta zámer Komisie pravidelne od roku 2007 predkladať strategické energetické preskúmanie, ktoré by sa zaoberala predovšetkým cieľmi a opatreniami potrebnými pre vonkajšiu politiku v oblasti energetiky zo strednodobého a dlhodobého hľadiska. Pri tejto príležitosti by členské štáty mohli oznámiť opatrenia v európskom záujme. Prípravné rokovania by sa mali uskutočniť koncom roku 2006.

50. V prílohe III sa uvádzajú súbor možných opatrení s potenciálom prispiet' k uvedeným cieľom. O nových opatreniach by sa malo rozhodnúť v súčinnosti s prácou, ktorá sa vykonala prostredníctvom existujúcich medzinárodných inštitúcií, fór, mechanizmov alebo postupov. Na základe tohto Európska rada vyzýva Komisiu a Radu, aby pripravili súbor opatrení s jasným harmonogramom, ktorý umožní priejať prioritný akčný plán do jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2007.

51. Vzhľadom na naliehavosť výziev, ktorým je potrebné čeliť, vyzýva Európska rada Komisiu, aby začala s týmito opatreniami:

- predloženie akčného plánu o energetickej efektívnosti do polovice roku 2006,
- vykonávanie akčného plánu o biomase,
- vypracovanie prioritného plánu prepojenia a uľahčenia uskutočňovania projektov prioritnej infraštruktúry prispievajúcich k diverzifikácii dodávok a integráciu regionálnych trhov do vnútorného trhu EÚ zohľadňujúc prvoradú úlohu podnikov zainteresovaných,
- zefektívnenie dialógu EÚ – Rusko vrátane ratifikácie Energetickej charty a uzavretia protokolu o tranzite počas ruského predsedníctva v G8,
- vypracovanie stratégie šírenia koncepcie uplatňovanej na vnútornom trhu s energiou do susedných krajín.
- zabezpečenie primeranej priority pre energetiku v rámci 7. rámcového programu,
- iniciovanie analýzy dlhodobých perspektív dopytu a ponuky,
- zvýšenie transparentnosti energetického trhu, najmä údajov o zásobných kapacitách plynu a o zásobách ropy.

TRETIA ČASŤ
UDRŽANIE TEMPA VO VŠETKÝCH OBLASTIACH

a) Zabezpečenie trvalo udržateľných a zdravých verejných financií

52. V súčasnosti má 12 členských štátov EÚ nadmerný schodok verejných financií a v niektorých členských štátoch je úroveň verejného dlhu vyššia ako 60 % HDP. V dôsledku toho Európska rada vyzýva členské štáty, aby využili príležitosť, ktorú poskytuje súčasné hospodárske oživenie, na fiškálnu konsolidáciu v súlade s Paktom stability a rastu. V súvislosti s prebiehajúcim oživením by mali členské štáty urýchliť pokrok pri dosahovaní svojho strednodobého cieľa a členské štáty s nadmerným schodkom by mali uskutočňovať ambicioznu fiškálnu konsolidáciu, aby čo najrýchlejšie ukončili svoju schodkovú situáciu.
53. V mnohých členských štátoch sú na zlepšenie trvalej udržateľnosti ich systému sociálneho zabezpečenia a na riešenie hospodárskych a rozpočtových dôsledkov starnutia obyvateľstva potrebné ďalšie komplexné reformy. Európska rada v tejto súvislosti víta správu o vplyve starnutia obyvateľstva na verejné výdavky a opäťovne potvrzuje trojdielnú stratégiu, ktorej cieľom je znížiť verejný dlh, zvýšiť mieru zamestnanosti a produktivity a reformovať dôchodkový systém a systém zdravotnej starostlivosti. Mali by sa podporovať opatrenia, ktoré odrádzajú od predčasného odchodu z trhu práce alebo opatrenia na znižovanie nákladov na dôchodky. Európska rada ďalej vyzýva Komisiu, aby do konca roku 2006 prostredníctvom spoločne dohodnutého rámca komplexne posúdila udržateľnosť verejných financií členských štátov, ktorú má následne prerokovať Rada.
54. Európska rada zdôrazňuje potrebu ďalšieho zvýšenia efektívnosti verejných výdavkov a daní s cieľom zvýšiť kvalitu verejných financií a podporiť činnosti, ktoré v súlade s prioritami partnerstva pre rast a zamestnanosť zvyšujú hospodársky rast a zamestnanosť.

55. Menová integrácia vytvára silnejšie vzájomné vplyvy v rámci členských štátov eurozóny. Z členstva v eurozóne vyplýva aj mimoriadny dôraz na účinnú koordináciu politík, aby sa zabezpečila fiškálna disciplína a pružnosť vysporiadajúť sa s asymetrickými šokmi a aby sa pokračovalo so štrukturálnymi úpravami potrebnými napríklad na riešenie odchýlok v oblasti konkurencieschopnosti. V tomto ohľade je v členských štátoch eurozóny osobitne dôležitá ďalšia fiškálna konsolidácia a posilnené štrukturálne reformy na trhoch tovaru, služieb, práce a nehnuteľností, pričom sa v tejto oblasti vyžaduje účinná koordinácia politík.

b) Dobudovanie vnútorného trhu a podpora investícií

56. Rozšírenie a prehĺbenie vnútorného trhu je kľúčovým prvkom pri dosahovaní cieľov obnovenej stratégie. Európska rada preto žiada o:

- konečnú dohodu o balíku REACH do konca roku 2006 a v prípade, že sa dosiahne dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou v prvom čítaní, aj o nariadení o klasifikácii a označovaní nebezpečných látok a zmesí, ktoré s ním úzko súvisí;
- dopracovanie účinného právneho rámca ochrany práv duševného vlastníctva na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni;
- ďalší pokrok pri zjednodušovaní a modernizácii systému DPH a colného systému;
- podporu plne integrovaného a dobre fungujúceho finančného trhu a lepšieho prístupu k financiam najmä prostredníctvom vykonávania opatrení akčného plánu pre finančné služby (FSAP) a pracovného programu Komisie uvedeného v Bielej knihe o politike finančných služieb (2005 – 2010), dosiahnutie pokroku pri zúčtovaní a vyrovnaní transakcií s cennými papiermi, vytvorenie jednotného platobného priestoru v EÚ, posilňovanie rámca pre dohľad nad cezhraničnými finančnými sektormi a krízové riadenie a vzájomné uznávanie účtovných štandardov medzi EÚ a USA.

57. Priopomínajúc svoje závery z marca 2005 a závery Rady pre konkurencieschopnosť z 13. marca 2006, Európska rada zdôrazňuje, že vnútorný trh pre služby sa musí stať plne funkčným pri zachovaní európskeho sociálneho modelu prostredníctvom zabezpečenia širokého konsenzu o smernici o službách. Európska rada víta hlasovanie Európskeho parlamentu a s potešením očakáva upravený návrh Komisie. Európska rada berie na vedomie zámer Komisie, aby zmenený a doplnený návrh smernice o službách vo veľkej miere vychádzal z prvého čítania v Európskom parlamente a vyjadruje nádej, že inštitúcie budú schopné urýchlene uzavrieť legislatívny proces.
58. Európska rada víta predloženie oznámenia Komisie o fungovaní prechodných opatrení o voľnom pohybe osôb a berie na vedomie hodnotenie, ktoré obsahuje. Vychádzajúc z uvedeného a na základe skúseností členské štáty oboznámia Komisiu so svojimi zámermi podľa príslušných ustanovení Zmluvy o pristúpení z roku 2003.
59. Európska rada vyzýva členské štáty, aby transponovali, vynucovali a plne vykonávali právne predpisy Spoločenstva s cieľom umožniť spotrebiteľom, pracovníkom a podnikom využívať výhody konkurencieschopných trhov bez obmedzenia hranicami.
60. Európska rada pripomína Haagsky program z novembra 2004, podľa ktorého by legálna migrácia mohla hrať dôležitú úlohu pri posilňovaní európskej znalostnej ekonomiky a pri podpore hospodárskeho rozvoja, a tým prispievať k uskutočňovaniu Partnerstva pre rast a zamestnanosť. Berie na vedomie plán politiky legálnej migrácie, ktorý Komisia predložila v decembri 2005.

61. Európska rada zdôrazňuje význam, ktorý pripisuje lepšej regulácii na národnej a európskej úrovni ako kľúčovému prvku na dosiahnutie cieľov Partnerstva pre rast a zamestnanosť a nabáda všetky inštitúcie a členské štáty, aby plnili svoje príslušné záväzky vrátane použitia podrobného a vyváženého posúdenia vplyvu s vyčíslením administratívnych nákladov vytvorením priebežného programu zjednodušenia pre prioritné odvetvia odpadového, stavebného a automobilového priemyslu, pričom náležite zohľadňuje zásadu subsidiarity a proporcionality a dôležitosť rešpektovania *acquis communautaire*. Zbytočné administratívne zaťaženie bráni podnikateľskej dynamike a predstavuje vážnu prekážku pre inovačnejšie hospodárstvo, ktoré sa vo väčšej miere opiera o znalosti. Takéto zaťaženie poškodzuje najmä malé a stredné podniky, ktoré poskytujú dve tretiny pracovných miest v Európe.
62. Európska rada víta zámer Komisie predložiť analýzu doterajšieho pokroku a oblastí, v ktorých je na to, aby sa nadálej dosahoval pokrok vo všetkých oblastiach lepšej regulácie – zjednodušenie, hodnotenie vplyvu, zrušenia a odstúpenia, kodifikácia, odvetvová analýza, zníženie administratívneho zaťaženia, účasť podnikateľov, malé a stredné podniky (MSP) – potrebné ďalšie úsilie. Európska rada pripomína, že lepšia regulácia je oblasťou, ktorú by mali členské štáty zaviesť vo svojej domácej legislatíve a pri transponovaní práva Spoločenstva, a pripomína svoj záväzok dosiahnuť pokrok vo všetkých týchto oblastiach.
63. Európska rada uznáva dôležitosť aktívnej politiky v oblasti hospodárskej súťaže, regulačného rámca uľahčujúceho prístup na trh a reformy štátnej pomoci ako kľúčových nástrojov politiky na stanovenie stimulov pre inováciu a efektívne rozdelenie produktívnych zdrojov. Uznáva dôležitú úlohu konkurencieschopnosti pri zabezpečovaní efektívneho fungovania európskych sieťových odvetví. Vyzýva členské štáty, aby podnikli kroky v týchto oblastiach.

64. Európska rada uznáva, že pre Partnerstvo pre rast a zamestanosť má rozhodujúci význam produktívnejšie využívanie informačných a komunikačných technológií v obchodných a administratívnych organizáciách v celej Európskej únii. Cielene, účinné a integrované politiky pre oblasť informačných a komunikačných technológií (IKT) na európskej i vnútroštátnej úrovni majú zásadný vplyv na splnenie cieľov stratégie v oblasti hospodárskeho rastu a produktivity. V tejto súvislosti berie na vedomie, že pre konkurencieschopnosť je dôležité znížiť roamingové poplatky. Európska rada preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby dôsledne vykonávali novú strategiu i2010. Vzhľadom na dôležitosť IKT vyzýva Európska Rada nadchádzajúce predsedníctvo, aby sa k tejto otázke vrátilo ešte pred koncom roku 2006.
65. Na podporu dobudovania a prehĺbenia vnútorného trhu s cieľom napredovať v rozšírení, skvalitnení, vzájomnom prepojení a interoperabilite európskej infraštruktúry sa vyžaduje ďalšie úsilie. Európska rada zdôrazňuje dôležitosť uskutočnenia projektov transeurópskych sietí v oblasti dopravy a energetiky a vytvorenia vhodných stimulov pre investície do infraštruktúry zo strany členských štátov a európskych inštitúcií.
66. Európska rada víta príspevok skupiny EIB k podpore hospodárskeho rastu a zamestanosti, ktorý na základe Európskej akcie pre rast s novými finančnými nástrojmi spájajúcimi viacročné zdroje EÚ a EIB posunie kvalitu bankových operácií smerom k vyššej pridanej hodnote a riziku, a tým sprístupní súkromný kapitál, ktorý sa vo väčšej miere bude môcť použiť na investície na podporu rastu vo výskume a vývoji, v malých a stredných podnikoch, v oblasti infraštruktúry a energetickej bezpečnosti v Európe.
67. Európska rada vyzýva príslušné subjekty, aby bezodkladne uskutočnili ďalšie nevyhnutné kroky a zohľadnili konečnú dohodu o finančnom výhľade a aby dodržiavalí dohodnutý kapitálový rámec EIB (napr. nenavyšovanie základného imania do roku 2010 a samofinancovanie z rezerv) a potrebu plniť svoje úlohy vyplývajúce zo zmluvy. Zdôrazňuje tiež potrebu úzkej spolupráce medzi EIB a Komisiou, ako aj medzi EIB a EBOR s cieľom plne využiť ich funkciu katalyzátora, pokial' ide o hospodársky rast a zamestanosť.

68. Európska rada ďalej zdôrazňuje dôležitosť zabezpečenia otvorených a konkurencieschopných trhov v Európe a mimo nej. Významným príspevkom k európskemu rastu môže byť ambiciozny výsledok dauhaských rokovania.

c) ***Zvýšenie sociálnej súdržnosti***

69. Nová stratégia pre zamestnanosť a rast poskytuje rámec, v ktorom sa hospodárstvo, zamestnanosť a sociálna politika navzájom posilňujú, a zabezpečuje, aby sa v súlade s európskymi hodnotami súčasne dosiahlo pokrok v zamestnanosti, konkurencieschopnosti a sociálnej súdržnosti. Európa musí na dosiahnutie udržateľnosti európskeho sociálneho modelu zvýšiť svoje úsilie o zvýšenie hospodárskeho rastu, zamestnanosti a produktivity pri posilnení sociálnej inkluzie a sociálnej ochrany v súlade s cieľmi uvedenými v sociálnom programe.
70. Jarné zasadnutie Európskej rady v marci 2005 v rámci preskúmania lisabonskej stratégie v polovici jej trvania konštaovalo, že hospodársky rast a zamestnanosť slúžia sociálnej súdržnosti. Európska rada v tejto súvislosti víta spoločnú správu o sociálnej ochrane a sociálnej inkluzie a nové ciele a pracovné metódy v tejto oblasti a žiada členské štáty, aby do septembra 2006 predložili národné správy o sociálnej ochrane a sociálnej inkluzii na roky 2006 – 2008. Komisia a Rada budú na jarnom zasadnutí Európskej rady prostredníctvom spoločnej správy informovať o pokroku v oblasti sociálnej ochrany a sociálnej inkluzie. Európska rada podčiarkuje aj možný príspevok, ktorý môžu podniky vytvoriť prostredníctvom sociálnej zodpovednosti podnikov a víta nedávne oznamenie Komisie o tejto otázke.
71. Európska rada zdôrazňuje, že politiky sociálnej ochrany a sociálnej inkluzie musia byť v úzkej súčinnosti s Partnerstvom pre rast a zamestnanosť na národnej aj európskej úrovni s cieľom zabezpečiť, aby hospodárstvo, zamestnanosť a sociálna politika na seba vzájomne kladne pôsobili a aby sa sociálna ochrana považovala za produktívny činiteľ.

72. Európska rada opäťovne potvrdzuje cieľ Partnerstva pre rast a zamestanosť, ktorý stanovuje, že sa musia priať opatrenia, ktoré budú mať rozhodujúci vplyv na zníženie chudoby a sociálneho vylúčenia do roku 2010. EÚ a členské štáty by mali pokračovať v politike sociálnej inkluzie s jej viacrozberným prístupom a sústrediť sa na cieľové skupiny, ako sú chudobné deti. Európska rada žiada členské štáty, aby prijali nevyhnutné opatrenia na rýchle a výrazné zníženie chudoby detí, pričom by sa všetkým deťom nezávisle od ich sociálneho pôvodu poskytli rovnaké príležitosti.
73. Európska rada zdôrazňuje, že so zreteľom na demografické zmeny v Európskej únii sa musí zvýšiť miera zamestanosti a musí sa podporovať zosúladenie pracovného a rodinného života. Na riešenie týchto demografických výziev bude nevyhnutné podporovať politiky, ktoré umožňujú sklíbiť pracovný život s rodinným životom a starostlivosťou o deti, rovnosť príležitostí, propagovať solidaritu medzi generáciami, podporovať zdravie, zvyšovať starostlivosť o deti a iných ľudí, ktorí ju potrebujú, skvalitňovať celoživotné štúdium a zvyšovať mieru zamestanosti mladých ľudí, starších pracovníkov a znevýhodnených skupín. V tejto súvislosti bude zohrávať dôležitú úlohu Európsky sociálny fond.
74. Ďalší pokrok je potrebný, aj pokial' ide o opatrenia týkajúce sa mladých ľudí vrátane vykonávania Európskeho paktu pre mládež. Európska rada povzbudzuje členské štáty, aby posilnili prepojenia medzi politikami vzdelávania, odbornej prípravy, zamestanosti, sociálnej inkluzie a mobility a aby vytvárali účinnejšie medziodvetvové stratégie. Od Komisie a členských štátov sa žiada, aby do vykonávania Európskeho paktu pre mládež zapojili mladých ľudí a mládežnícke organizácie.

d) Udržateľný rast z hľadiska životného prostredia

75. Environmentálna politika môže nad rámec svojho vlastného významu výrazne prispieť k zamestanosti a rastu a môže kladne ovplyvniť dôležité oblasti, ako je verejné zdravie a náklady na zdravotnú starostlivosť, sociálnu inkluziu a sociálnu súdržnosť, ako aj rozvoj energetickej politiky pre Európu vrátane podpory energetickej bezpečnosti a energetickej efektívnosti.

76. Európska rada schvaľuje tento postup činnosti:

- výrazná podpora a šírenie ekologických inovácií a environmentálnych technológií okrem iného prostredníctvom akčného plánu pre environmentálnu technológiu a zväženia stanovenia výkonnostných cieľov;
- v nadväznosti na montrealský akčný plán pre klímu podľa rámcového dohovoru OSN o zmene klímy bezodkladné vypracovanie možných riešení po roku 2012 v súlade s cieľom 2°C prostredníctvom konštruktívneho zapojenia sa do širokého dialógu o dlhodobej spolupráci a zároveň prostredníctvom postupu podľa Kjótskeho protokolu;
- preskúmanie environmentálnych štrukturálnych ukazovateľov s cieľom komplexnejšieho a ucelenejšieho pokrytie environmentálneho rozmeru Stratégie pre rast a zamestnanosť;
- urýchlené plnenie cieľa EÚ zastaviť do roku 2010 úbytok biodiverzity najmä začlenením jej požiadaviek do všetkých príslušných politík v rámci lisabonského programu, vrátane vypracovania štrukturálneho ukazovateľa biodiverzity, a rýchlym predložením a prerokovaním oznamenia Komisie o biodiverzite;
- preskúmanie osobitných opatrení na dosiahnutie udržateľnejších modelov spotreby a výroby na úrovni EÚ a na celosvetovej úrovni vrátane rozvoja akčného plánu EÚ SCP a posilnenie ekologického verejného obstarávania okrem iného prostredníctvom podpory environmentálnych kritérií a výkonnostných cieľov, čo najrýchlejšieho preskúmania návrhu smernice o podpore ekologických cestných vozidiel a prostredníctvom dosiahnutia pokroku pri realizácii ambicioznej európskej politiky založenej na zdrojoch;
- ďalšie preskúmanie príslušných motivujúcich a demotivujúcich stimulov, ako aj reformy dotácií, ktoré majú podstatný negatívny vplyv na životné prostredie a nie sú v súlade s trvalo udržateľným rozvojom, s cieľom ich postupného zrušenia.

**Výdavky na výskum a vývoj (2004) ako % HDP a ciele stanovené členskými štátmi
v národných programoch reformy**

Členský štát:	2004 ¹	Cieľ na rok 2010 alebo na iné roky ²	Poznámky
Belgicko	1,93	3,00	
Česká republika	1,28	2,06	Cieľ: 1 % verejných výdavkov na V&V pri odhadovanej výške 1,06 % zo súkromných zdrojov.
Dánsko	2,61	3,00	Cieľ 1 % verejných výdavkov na V&V v roku 2010
Nemecko	2,49	3,00	
Estónsko	0,91	1,90	
Grécko	0,58	1,50	
Španielsko	1,07	2,00	
Írsko	1,20	2,50 % HNP	Cieľ na rok 2013
Francúzsko	2,16	3,00	
Talianisko	1,14	2,5	
Cyprus	0,37	1,0	
Lotyšsko	0,42	1,50	
Litva	0,76	2,00	
Luxembursko	1,78	3,00	
Maďarsko	0,89	1,8	za zvýšenej účasti súkromného sektora
Malta	0,273	0,75	
Holandsko	1,77	3,00	
Rakúsko	2,26	3,00	
Poľsko	0,58	1,65	Cieľ na rok 2008
Portugalsko	0,78	1,80	Cieľ: 1 % verejných výdavkov na V&V a trojnásobné súkromné výdavky na V&V.
Slovinsko	1,61	3,00	
Slovensko	0,53	1,80	
Fínsko	3,51	4,00	
Švédsko	3,74	4,00	Cieľ: 1 % verejných výdavkov na V&V a nezmenené súkromné výdavky na V&V.
Spojené kráľovstvo	1,79	2,50	Cieľ na rok 2014

¹ Zdroj: Eurostat. Väčšina hodnôt je predbežných. Hodnoty delegácií IT, LU a PT sú z roku 2003.

² Zdroj: Národné programy reforiem a odhady Európskej komisie založené na cieľoch, ktoré poskytli delegácie PT a SE.

EURÓPSKY PAKT PRE ROVNOSŤ POHLAVÍ

Vzhľadom na plán v oblasti rovnosti pohlaví navrhnutý Komisiou a potrebu:

- prispieť k plneniu snáh EÚ o rovnosť pohlaví uvedených v zmluve,
- ukončiť rozdiely medzi mužmi a ženami v oblasti zamestnanosti a sociálnej ochrany a prispieť tak k plnému využitiu produktívneho potenciálu európskej pracovnej sily,
- prispieť k riešeniu demografických výziev podporou lepšej vyváženosťi pracovného života mužov a žien,

Európska rada prijala európsky pakt na podporu činnosti na úrovni členských štátov a Únie v týchto oblastiach:

Opatrenia na ukončenie rozdielov medzi mužmi a ženami a na boj proti rodovým stereotypom na pracovnom trhu

- podporiť zamestnanosť žien všetkých vekových skupín a znížiť rozdiely medzi mužmi a ženami v oblasti zamestnanosti vrátane boja so všetkými formami diskriminácie;
- rovnaká mzda za rovnakú prácu;
- bojovať s rodovými stereotypmi, najmä s tými, ktoré súvisia s pracovným trhom segregovaným podľa pohlavia, a vo vzdelaní;
- posúdiť spôsoby zvýšenia podpory zamestnanosti žien pomocou systémov sociálneho zabezpečenia;
- podporiť realizáciu žien v politickom a hospodárskom živote a podnikanie žien;
- podnietiť sociálnych partnerov a podniky v rozvoji iniciatív v prospech rovnosti pohlaví a podporiť plány rovnosti pohlaví na pracovisku;
- uplatňovať hľadisko rovnosti pohlaví vo všetkých verejných činnostiah.

Opatrenia na podporu lepšej vyváženosťi pracovného života pre všetkých

- dosiahnuť ciele vytýčené na zasadnutí Európskej rady v Barcelone v marci 2002 týkajúce sa poskytovania zariadení starostlivosti o deti;
- zlepšiť poskytovanie zariadení starostlivosti iným závislým osobám;
- podporiť materskú dovolenkou pre ženy aj mužov.

Opatrenia na posilnenie riadenia prostredníctvom uplatňovania hľadiska rovnosti pohlaví a lepšieho monitoringu

- zabezpečiť, aby sa pri posudzovaní vplyvu nových politík EÚ zohľadnil vplyv rovnosti pohlaví;
- ďalej vypracovať štatistické údaje a ukazovatele segregované podľa pohlavia;
- plne využiť príležitosti, ktoré predstavuje zriadenie Európskeho inštitútu pre rovnosť pohlaví.

Európsky pakt pre rovnosť pohlaví, ako aj výročná správa o rovnosti žien a mužov by sa pri zohľadnení Európskeho paktu mládeže mali začleniť do vytvorených kontrolných mechanizmov Partnerstva pre rast a zamestnanosť a mali by mať za cieľ podporu uplatňovania hľadiska rovnosti pohlaví v činnostiach vykonávaných v rámci stratégie. Členské štáty sa pri podávaní správ o vykonávaní svojich národných reformných programov pre zamestnanosť a rast podporujú v tom, aby zahrnuli perspektívnu rovnosť pohlaví, najmä pokial' ide o usmernenie č. 18. Komisia a Rada sa vyzývajú, aby vo výročnej správe o pokroku dosiahnutom pri plnení Partnerstva pre rast a zamestnanosť postupovali rovnako.

ENERGETICKÁ POLITIKA PRE EURÓPU (EPE)

ORIENTAČNÝ ZOZNAM OPATRENÍ

Opatrenia uvedené nižšie súvisia s vnútornými a vonkajšími hľadiskami energetickej politiky a môžu prispieť k viac ako jednému z jej troch cieľov. Uvedenie konkrétneho opatrenia nemá vplyv na rozdelenie právomocí medzi ES a členskými štátmi.

ZABEZPEČENIE DODÁVOK

Riešenie prerušení dodávok

1. Pripomínajúc primárnu zodpovednosť členského štátu s ohľadom na domáci dopyt a v synergii s existujúcimi mechanizmami zabezpečiť dostupnosť účinných zmierňujúcich opatrení a koordinačných mechanizmov v prípade krízy dodávok na základe zásad solidarity a subsidiarity, napr. prostredníctvom zväženia pružnej kombinácie opatrení uvedených v smernici o dodávkach plynu, pričom sa zohľadnia skvalitnené údaje o skladovacích kapacitách a zásobách plynu.
2. Posilniť riadenie dopytu, najmä v odvetviach bývania a dopravy, s cieľom urýchliť reakcie na dopyt.
3. Zlepšiť účinnosť ustanovení o plyne a rope.

Zintenzívnenie diverzifikácie

4. Členské štáty by mali zintenzívniť svoje diverzifikačné stratégie a zvážiť vypracovanie spoločného prístupu, pokiaľ ide o dodávateľské krajinu alebo prepravné trasy. Mali by sa otvoriť nové dodávateľské trasy, najmä z kaspického regiónu a severnej Afriky. Diverzifikácia by sa nemala obmedziť na vonkajšie zdroje, no mala by zahŕňať rozvoj a využitie domáceho energetického potenciálu a energetickej efektívnosti.

5. Malo by sa urýchliť dokončenie siete infraštruktúry v smere východ-západ, ale tiež pozdĺž osi sever-juh, a dobudovanie zariadení na skvapalnený zemný plyn (LNG), čo by prispelo k tejto diverzifikácii, a mali by sa podporovať konkurenčnejšie trhy s LNG.
6. Prínos dlhodobých zmlúv by sa mal s výhradou požiadaviek hospodárskej súťaže uznať tak z hľadiska dopytu, ako aj z hľadiska ponuky.

Vonkajší rozmer zabezpečenia dodávok

7. Dosiahnuť spoločnú podporu cieľov energetickej politiky pri riešení úsilia tretích krajín, a tým podporiť rozsiahlejšiu spoluprácu pri prístupe k energetickým zdrojom, stabilite tranzitných a producentských krajín a energetickej bezpečnosti. V tejto súvislosti sa prostredníctvom zintenzívnenia diverzifikácie, ktoré sa má dosiahnuť, rozšíri manévrovací priestor EÚ vo vzťahu k tretím krajinám.
8. Zabezpečiť, aby v roku 2006 vstúpila do platnosti zmluva o energetickom spoločenstve (s juhovýchodnou Európou) a uvažovať o zvýšení počtu zmluvných strán základne alebo o rozšírení jej zásad na susedné krajiny.
9. Rozvinúť spoločný rámec na vytvorenie nových partnerstiev s tretími krajinami vrátane tranzitných krajín a zlepšiť existujúce rámce. Tento rámec by mal zvážiť geopolitické dôsledky prístupov tretích krajín k energetike. Partnerstvá medzi spotrebiteľmi a výrobcami by sa mali doplniť o partnerstvá medzi spotrebiteľmi navzájom. Všetky fóra by sa mali v dostatočnej miere využívať na vedenie týchto dialógov, ktoré sa dajú účinnejšie viest' na regionálnej úrovni (napr. s krajinami OPEC-u, Euromedu alebo oblasti Severnej dimenzie), ako aj na pomoc pri sprostredkovaní v prípade rozporov, ktoré majú vplyv na dodávky. Členské štáty by mali byť v týchto fórách, najmä v IEA, primerane zastúpené.
10. S cieľom čo najviac vytážiť z tohto dialógu a uľahčiť prístup rozvojových krajín k trvalo udržateľným zdrojom energie a súvisiacim technológiám by sa mali plne využívať synergie medzinárodných organizácií vrátane medzinárodných finančných inštitúcií (IFI).

11. Mal by sa oživiť dialóg o energii s Ruskom a stať sa otvorennejším a účinnejším nástrojom na podporu energetických cieľov EÚ na základe našej vzájomnej závislosti na energetických otázkach, a teda na potrebe bezpečných a predvídateľných investičných podmienok pre spoločnosti EÚ, ako aj Ruska a reciprocity z hľadiska prístupu na trh a k infraštruktúre, ako aj nediskriminačného prístupu tretej strany k plynovodom v Rusku a zabezpečiť rovnaké podmienky z hľadiska bezpečnosti, vrátane jadrovej bezpečnosti, a ochrany životného prostredia. Malo by sa vynaložiť rozhodujúce úsilie na ukončenie rokovania o Protokole o tranzite Zmluvy o energetickej charte a mala by sa zabezpečiť ratifikácia Zmluvy o energetickej charte zo strany Ruska.

KONKURENCIESCHOPNOSŤ TRHU A INVESTÍCIE

Podpora integrácie trhu v prospech podnikateľov a spotrebiteľov

12. Zlepšiť regionálnu cezhraničnú spoluprácu a urýchliť rozvoj regionálnej energetickej spolupráce a zároveň uľahčiť začleňovanie regionálnych trhov s energiou do vnútorného trhu EÚ najmä prostredníctvom primeraných opatrení týkajúcich sa vzájomného prepojenia. Na tento účel by mala Komisia predložiť prioritný plán prepojenia do konca roka 2006 a určiť opatrenia, ktoré sa majú prijať na úrovni členských štátov, ako aj na úrovni Spoločenstva. Tieto opatrenia tiež prispejú k dosiahnutiu cieľa elektrického prepojenia, ktorý zodpovedá najmenej 10 % ich inštalovanej výrobnej kapacity tak, ako ho odsúhlasila Európska rada v Barcelone v roku 2002.
13. Zabezpečiť fungovanie sietí ako jedinej rozvodnej siete z pohľadu koncového užívateľa prostredníctvom dopracovania technických pravidiel potrebných na uľahčenie cezhraničného obchodu s energiou, zlepšiť fungovanie nástrojov flexibility na trhu s plynom vrátane skladovacích kapacít, zlepšiť prístup k sieťam a riadenie preťaženia na trhu s elektrickou energiou. Očakáva sa, že Komisia bude riešiť úplný a transparentný prístup k infraštruktúre vo svojej správe o vnútornom trhu s energiou za rok 2006.
14. Zabezpečiť úplné, účinné a transparentné vykonávanie existujúcich právnych predpisov. Toto vykonávanie by malo byť v súlade s povinnosťami verejnej služby a malo by zabezpečiť, aby bola liberalizácia prínosom aj s ohľadom na cenovo dostupný prístup k energii. Tento liberalizačný proces by mal zohľadniť situáciu členských štátov s ohľadom na diverzifikáciu dodávok s cieľom zabrániť nadmernej kontrole zo strany externých dodávateľov.

15. Posilniť spoluprácu a koordináciu medzi regulátormi a prevádzkovateľmi systémov na regionálnom základe okrem iného prostredníctvom koordinovanej výmeny informácií na úrovni Spoločenstva, napr. využívaním existujúcich správnych orgánov, akým je Európska skupina regulačných úradov pre elektrickú energiu a zemný plyn (ERGEG).

Podpora uceleného rozvoja infraštruktúry

16. Zlepšiť postupy strednodobého až dlhodobého investičného plánovania a koordináciu investícii, najmä v súvislosti s cezhraničným prepojením, plynárenskou infraštruktúrou a zariadeniami na LNG, ako aj výrobnými kapacitami a zabezpečením podnikateľského prostredia priaznivejšieho pre dlhodobé investície prostredníctvom zvýšenej transparentnosti a výmeny informácií založenej na vlastnom plánovaní členských štátov. Toto by malo prispieť k bezodkladnému začiatiu vykonávania prioritných projektov energetickej infraštruktúry.
17. Poskytnúť vyrovnaný mechanizmus v súvislosti s dlhodobými zmluvami, čím sa posilní hospodárska súťaž na vnútornom trhu a zároveň sa ochránia investičné stimuly.
18. Preskúmať existujúce smernice a podmienky právneho rámca v súvislosti s potrebou podstatne urýchliť postupy administratívneho schvaľovania a zároveň zachovať environmentálne a zdravotné normy, najmä zväžením lehôt pre postupy.

TRVALO UDRŽATEĽNÁ ENERGIA

Obnoviteľné zdroje energie

19. Vypracovať analýzu Komisie o tom, ako dosiahnuť súčasné ciele (2010) obnoviteľných zdrojov energie a ako ďalej nákladovo efektívnym spôsobom podporovať obnoviteľné zdroje energie (cestovná mapa) z dlhodobého hľadiska, napr. zvážiť zvýšenie ich podielu na 15 % do roku 2015 a zároveň podporiť používanie biopalív v odvetví dopravy, pričom sa zváži zvýšenie ich podielu na 8 % do roku 2015, ktoré by sprevádzal konštruktívny dialóg plynárenským priemyslom, a prostredníctvom poskytnutia maximálnej podpory výskumu a vývoju biopalív druhej generácie . Vytýčenie nových cieľov by malo byť odôvodnené na základe podrobnej analýzy potenciálu a nákladovej efektívnosti ďalších opatrení.

20. Podporovať využívanie biomasy na účely diverzifikácie dodávky palivových zdrojov EÚ, znížiť emisie skleníkových plynov a ponúknuť možnosti nových príjmov a pracovných príležitostí vo vidieckych oblastiach prostredníctvom podpory návrhov v akčnom pláne o biomase vo všetkých jej troch odvetviach: vykurovanie a chladenie, elektrická energia a doprava. Toto by sa malo rozpracovať v rámci dlhodobej stratégie pre bioenergetiku po roku 2010.
21. Zmierňovať právne a administratívne prekážky, ktoré stoja v ceste rozmachu obnoviteľných zdrojov, uľahčením prístupu k rozvodnej sieti, obmedzením administratívnej byrokracie a zabezpečením transparentnosti, účinnosti a istoty podporných politík.

Energetická efektívnosť

22. Komisia by mala so zreteľom na potenciál úspory energie EÚ o 20 %, ktorý predpokladá do roku 2020, navrhnuť ambiciozny a realistický akčný plán o energetickej efektívnosti, ktorého cieľom je posilnenie vedúceho postavenia EÚ s cieľom jeho prijatia v roku 2006 a mala by zvážiť, ako zapojiť tretie krajinu, aby dosiahli pokrok v oblasti energetickej efektívnosti.
23. Zlepšiť energetickú efektívnosť najmä v odvetví dopravy vzhľadom na dôležitú úlohu, akú má toto odvetvie zohrávať využívaním nákladovo efektívnych nástrojov vrátane dobrovoľných dohôd a emisných noriem.
24. Plne vykonávať právne predpisy o energetickej hospodárnosti budov, energetickej efektívnosti u konečného užívateľa a energetických službách.
25. Podstatne zvyšovať efektívnosť elektrární, najmä prostredníctvom ďalšej podpory využívania kombinovanej výroby tepla a elektriny.

Prispievanie k rozvoju politiky zmeny klímy

26. Prispievať k rozvoju strednodobej až dlhodobej stratégie EÚ pre boj proti zmene klímy v perspektíve po roku 2012 a dosiahnuť platné kjótske ciele.
27. Včas dokončiť preskúmanie systému EÚ ETS ako nástroja nákladovo efektívneho dosiahnutia cieľov v oblasti zmeny klímy pri zohľadení jej vplyvu na tri ciele energetickej politiky – trhy s energiou, potenciál rastu a štruktúru priemyslu členských štátov, a na potrebu istoty zo strednodobého a dlhodobého hľadiska.

28. Pri svojich dialógoch o energii s tretími krajinami by EÚ mala uľahčovať rozvoj trvalo udržateľných a účinných energetických systémov a zaujať aktívnejší prístup v oblasti boja proti zmene klímy, presadzovania obnoviteľných zdrojov, nízkoemisných technológií a energetickej efektívnosti a realizácie mechanizmov Kjótskeho protokolu.

HORIZONTÁLNE A PODPORNÉ ČINNOSTI

Tvorba politík na základe overených poznatkov

29. Vypracovať analytické nástroje (energetické modely a regionálne scenáre; ukazovatele) a nástroje na monitorovanie trhu a zásob s cieľom poskytnúť EÚ spoločnú víziu dlhodobých perspektív ponuky a dopytu z hľadiska EÚ a jej partnerov v spolupráci s inými medzinárodnými inštitúciami. Komisia sa vyzýva najmä k tomu, aby rýchlejšie napredovala vo vzťahu k prostriedkom poskytujúcim transparentnosť a predvídateľnosť v súvislosti s dopytom a ponukou energetických trhov EÚ a aby doplnila prácu IEA, a zároveň sa vyhla zdvojeniu práce.
30. Posúdiť výhody a nevýhody všetkých jednotlivých zdrojov energie vo vzťahu k trom cieľom energetickej politiky; toto posúdenie by sa malo vzťahovať na všetky rozličné zdroje od domácich obnoviteľných zdrojov energie po čisté uhlie a budúcu úlohu jadrovej energie v EÚ pre členské štáty, ktoré si želajú pokračovať v tomto smere.

Výskum, vývoj a demonštračné činnosti – technologický rozvoj

31. Zvyšovať prioritu pre energiu vo vnútroštátnych rozpočtoch a v rozpočte Spoločenstva na výskum, vývoj a demonštračné činnosti osobitne v rámci 7. rámcového programu, zameriať sa na energetickú efektívnosť, trvalo obnoviteľné zdroje energie a nízkoemisné technológie, ktoré reagujú na výzvy, ktorým EÚ čelí.
32. Podporovať tieto technológie prostredníctvom širšieho rozsahu platořiem a partnerstiev s tretími krajinami a uľahčiť proces uvedenia výsledných technológií na trh, a to aj prostredníctvom príslušných nástrojov Spoločenstva s cieľom podporiť vedúce postavenie EÚ.

Koordinácia

33. S cieľom zabezpečiť ucelené vykonávanie uvedených prioritných činností by sa mali vypracovať spoločné všeobecné usmernenia nariešenie rôznych súčastí energetickej politiky, ako ich vykonávajú členské štáty, v ktorých sa riadne zohľadnia charakteristiky členských štátov.
-

VYHLÁSENIE O BIELORUSKU

Európska rada odsudzuje postup bieloruských orgánov, ktoré dnes ráno zatkli pokojných demonštrantov, ktorí si uplatňovali právo na slobodné zhromažďovanie na protest proti priebehu prezidentských volieb. Európska rada odsudzuje neschopnosť bieloruských orgánov plniť záväzky OBSE týkajúce sa demokratických volieb a domnieva sa, že prezidentské voľby v Bielorusku, ktoré sa konali 19. marca, boli zásadným spôsobom zmanipulované. Bielorusko je smutnou výnimkou medzi otvorenými a demokratickými spoločnosťami na našom kontinente.

Európska rada sa preto rozhodla prijať reštriktívne opatrenia voči osobám, ktoré sú zodpovedné za porušovanie medzinárodných volebných štandardov, vrátane prezidenta Lukašenka. Našu ďalšiu činnosť budeme koordinovať s medzinárodnými partnermi.

Európska rada zároveň víta posolstvo nádeje, ktoré priniesla bieloruská demokratická opozícia a občianska spoločnosť. Ich statočné úsilie zamerané na rozvoj demokracie v mimoriadne náročných podmienkach si zaslúží naše plné uznanie a podporu. Európska únia opäťovne zdôrazňuje svoj záväzok angažovať sa v bieloruskej spoločnosti prostredníctvom ďalšej podpory občianskej spoločnosti a demokratizácie a zintenzívnením kontaktov medzi ľuďmi a posilnením prístupu k nezávislým zdrojom informácií.

Európska Rada požaduje okamžité prepustenie všetkých zadržaných osôb. Vyzýva bieloruské orgány, aby sa zdržali postupov namierených voči ďalším pokojným protestom. Rada naliehavo vyzýva svojich medzinárodných partnerov, najmä ostatných susedov Bieloruska, aby k Bielorusku zaujali rovnaký postoj.